

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

การพัฒนาาระบบโลจิสติกส์เป็นวาระแห่งชาติที่ค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทย จึงขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่จะใช้ประกอบการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนา และประเทศไทยยังมีความต้องการใช้ข้อมูล เพื่อการวางแผนในระดับประเทศสูงมาก ทั้งข้อมูลที่สะท้อนปัญหาขีดความสามารถและสมรรถนะโลจิสติกส์ไทยในภาพรวม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อกำหนดกรอบข้อมูลหรือตัวชี้วัดที่ควรมีการเก็บรวบรวมและกำหนดแนวทางในการสำรวจพร้อมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อใช้ในการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ และจากแผนปฏิบัติการดังกล่าว สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ให้ความร่วมมือในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกำลังคนและระบบข้อมูลที่สะท้อนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนและกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้าขึ้นเป็นปีแรกในปี 2553 ครั้งที่ 2 ปี 2556 สำหรับในปี 2558 นี้ จะเป็นการจัดทำในครั้งที่ 3 โดยกำหนดแผนจะดำเนินการทุก 2 ปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การพัฒนาโลจิสติกส์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community)

1.2 วัตถุประสงค์

การสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้า มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสามารถในการจัดการด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการในภาคการค้า
- 2) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำดัชนีชี้วัด (KPIs) ที่จำเป็นสำหรับการประเมินผลระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย

1.3 รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

- **ด้านบุคลากร และค่าตอบแทน**
  - จำนวนพนักงานทั้งสิ้นและพนักงานที่รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์
  - รายได้ของผู้รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์
  - บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมด้านโลจิสติกส์
  - ระดับการศึกษาของพนักงานที่รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์
- **ด้านการดำเนินกิจกรรม**
  - ประสิทธิภาพการจัดส่งสินค้า
  - การว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินกิจกรรมด้านโลจิสติกส์
  - การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง
- **ด้านการลงทุน**
  - มูลค่าการลงทุนในอุปกรณ์เครื่องมือด้านโลจิสติกส์
  - มูลค่าการลงทุนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการโลจิสติกส์
- **ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการ**

1.4 คຸ້ມรวม

สถานประกอบการธุรกิจทางการค้าที่มีคนทำงานตั้งแต่ 16 คนขึ้นไป ทั่วประเทศ ซึ่งประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการขายส่ง การขายปลีก (*ยกเว้น การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และแผงลอย*) ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทยปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC – 2009) ดังต่อไปนี้

หมวดย่อย 45 การขายส่งและการขายปลีก (*ยกเว้น การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์*)

หมวดย่อย 46 การขายส่ง (*ยกเว้น ยานยนต์ และจักรยานยนต์*)

หมวดย่อย 47 การขายปลีก (*ยกเว้น ยานยนต์ และจักรยานยนต์*)

1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ ที่อยู่ในคຸ້มรวม เพื่อขอความร่วมมือให้กรอกข้อมูลลงในแบบสอบถาม แล้วส่งกลับคืนสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในกรณีที่สถานประกอบการใดยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในเวลาที่กำหนดสำนักงานฯ จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปเพื่อติดตามและขอสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูล

1.6 คาบเวลาการปฏิบัติงาน

- การปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 (รวมติดตาม)
- การประมวลผล ระหว่างเดือนกันยายน 2558 – มีนาคม 2559
- การนำเสนอผล แบ่งเป็น 2 ระดับ
  - สรุปผลเบื้องต้น เดือนพฤษภาคม 2559
  - รายงานผลฉบับสมบูรณ์ เดือนกรกฎาคม 2559

1.7 การประมวลผล

แบบสอบถามที่กรอกข้อมูลของสถานประกอบการแล้ว จะทำการบันทึกข้อมูล และทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลเบื้องต้น และเมื่อตรวจสอบข้อมูลเสร็จจึงทำการประมวลผล วิเคราะห์และจัดทำรายงานผล

1.8 การนำเสนอผล

นำเสนอข้อมูลการสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้า พ.ศ. 2558 ในระดับทั่วประเทศ โดยจำแนกตาม

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับหมวดย่อย และหมู่ใหญ่ (2 และ 3 digits)
- ขนาดของสถานประกอบการ ซึ่งวัดด้วยจำนวนคนทำงาน ดังนี้
  - คนทำงาน 16 - 50 คน
  - คนทำงาน 51 - 200 คน
  - คนทำงานมากกว่า 200 คน

1.9 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้อข้อมูลทั้งภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ ดังนี้

ภาครัฐ : ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เชิงมหภาค ได้แก่ ใช้ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศให้มีทิศทางที่ชัดเจน เพื่อผลักดันให้ประเทศเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาค และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ภาคเอกชน : ใช้เป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบการธุรกิจ ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมในการปรับตัว ภายใต้ระบบเศรษฐกิจไร้พรมแดนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ในการเปรียบเทียบผลการประกอบการกับค่าเฉลี่ยของประเทศเพื่อทราบจุดยืนของตนเอง และเตรียมแนวทางในการพัฒนาธุรกิจทั้งทางด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ และเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์